

Sztuka przygotowywania prezentacji

Isaac Newton

„Co my wiemy, to tylko kropelka;
czego nie wiemy, to cały ocean”

Idealna prezentacja kształci, bawi i jest zrozumiała dla wszystkich

Sztuka prezentacji

- **Prezentacja a vista** (bez przygotowania, wymaga doświadczenia i rutyny)
- **Prezentacja z użyciem notatek** (staranne przygotowanie, pewność zachowania ładu i porządku wypowiedzi, możliwość utrzymywania kontaktu wzrokowego)
- **Prezentacja z pamięci** (wcześniejsze nauczenie się tekstu na pamięć, ryzykowna forma, np. wystąpienie w języku obcym, długotrwałe przygotowanie)
- **Czytanie tekstu** (przemówienia dyplomatyczne i polityczne)

Przygotowanie prezentacji składa się z kilku etapów

- Określenie celu prezentacji
- Pozyskanie informacji
na temat odbiorców prezentacji
- Opracowanie prezentacji
- Organizacja prezentacji

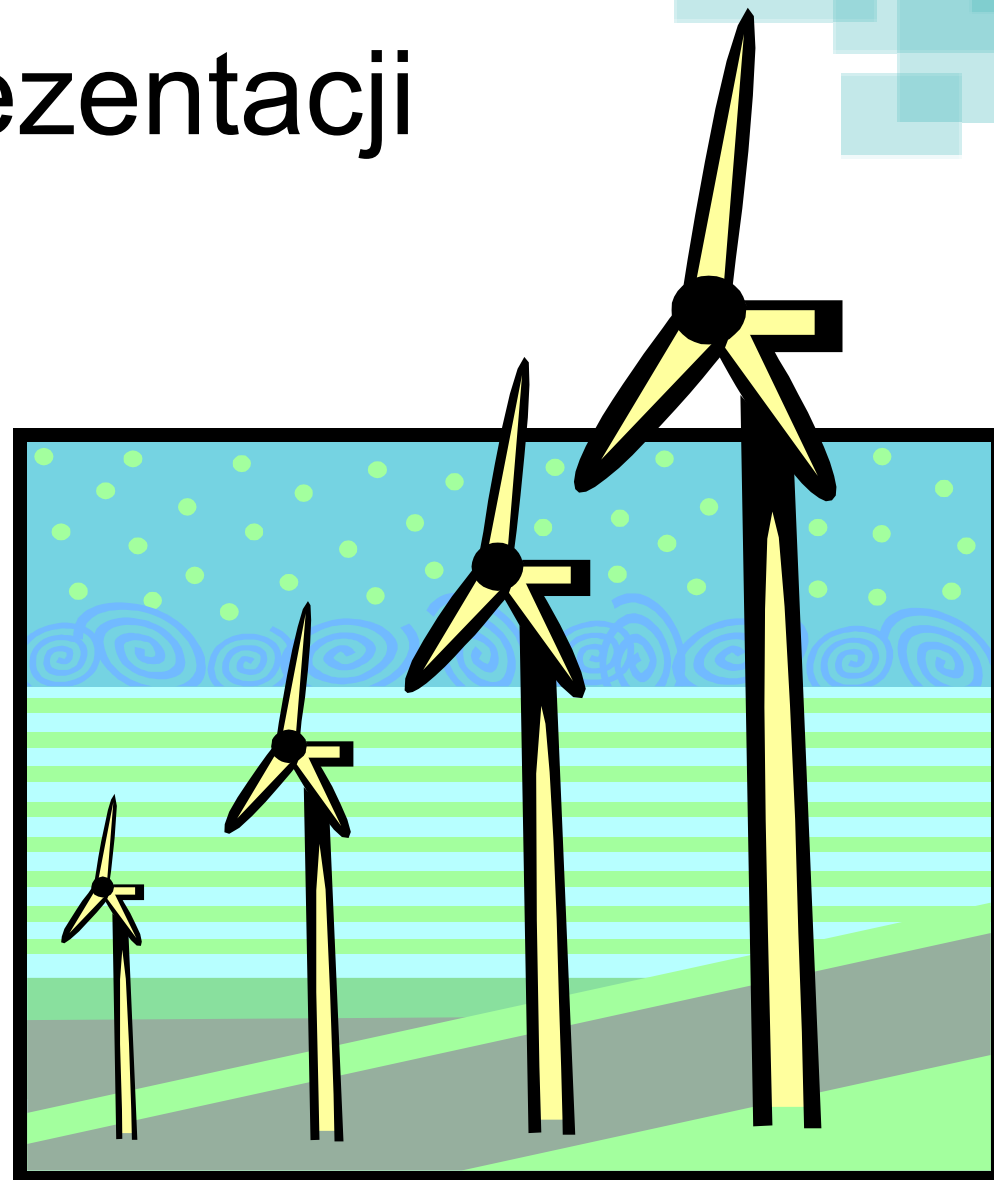
Określenie celu prezentacji

- Dorosły jest w stanie skupić swoją uwagę przez około 45 minut
- W tym czasie przyswaja około 1/3 tego, co jest prezentowane
- Dlatego ważne jest wybranie głównych myśli prezentacji i ich kilkakrotne podkreślanie

Cel prezentacji

Odpowiedź
na pytanie,
co chcę
osiągnąć?

Określenie celu prezentacji

- Zidentyfikowanie celu prezentacji (teza centralna) wytycza kierunek dalszego działania.
- Odwoływanie się do celu prezentacji, powracanie do niego w trakcie przygotowań sprawia, że prezentacja jest prosta, na temat, a jej treść trafia do uczestników (teza centralna stanowi minimum informacji, które słuchacze zapamiętają z prezentacji).

Baza informacji

- Zdobywanie jak najwięcej faktów, informacji i opinii na temat tego o czym będzie prezentacja
- Korzystamy z każdego legalnego i etycznego źródła informacji
- Zbierając dane trzeba mieć świadomość, że często nie uda się (z uzasadnionych powodów) podzielić się ze słuchaczami całą posiadaną wiedzą

Opracowanie prezentacji

Materiał merytoryczny,
na podstawie którego
prezentacja jest
przygotowywana powinien
(musi !) być aktualny

Prezentacja zyska na
atrakcyjności, jeśli nie będzie
zawierała, tylko ogólnie
znanych informacji

Pozyskanie informacji na temat odbiorców prezentacji

- Wiedza na temat słuchaczy (odbiorców) pozwoli dobrać odpowiednie metody prezentacji czy też przygotować się do dyskusji na tematy sporne.
- Podstawowe informacje to; wiek słuchaczy, poziom wykształcenia, nastawienie do referowanej problematyki, jakich korzyści spodziewają się uzyskać z wysłuchania prezentacji itp.

Pozyskanie informacji na temat odbiorców prezentacji

- Nie bez znaczenia jest wielkość grupy (wpływ na styl prezentacji i stosowane techniki).
- Duża widownia ogranicza komunikację dwustronną. Osoba prezentująca musi bardziej skupić się na tym, by być dobrze słyszaną i rozumianą.
- Istotną kwestią jest termin/pora w jakiej odbędzie się prezentacja.

Znajomość uczestników prezentacji

Najważniejszy - Odbiorca

- Wybór informacji i faktów, które będą najodpowiedniejsze dla słuchaczy, tak aby można było osiągnąć zamierzony cel
- Uporządkowanie wybranych faktów i pogrupowanie w kilka głównych tez, które będą „podporą” tezy „centralnej”
- Tezy główne = oś prezentacji

Uszeregowanie faktów

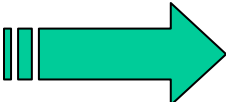
- ✗ Chronologicznie (opis ciągu wydarzeń)
- ✗ Przestrzennie (np. opis budynku)
- ✗ Logicznie (jeśli podajemy fakty lub wydarzenia i ich skutki)
- ✗ Tematycznie (np. jeśli opisujemy zakres działania jakiejś instytucji)
- ✗ Problemowo (omawianie np. projektu, programu)
- ✗ Porównawczo, kontrastowo itd.

Przebieg prezentacji

Publiczność powinna zawsze wiedzieć jaka jest struktura prezentacji

Wstęp || Powiedzmy słuchaczom o czym będzie prezentacja

Wygłoszenie prezentacji || Co mamy do powiedzenia na temat, którego dotyczy nasza prezentacja

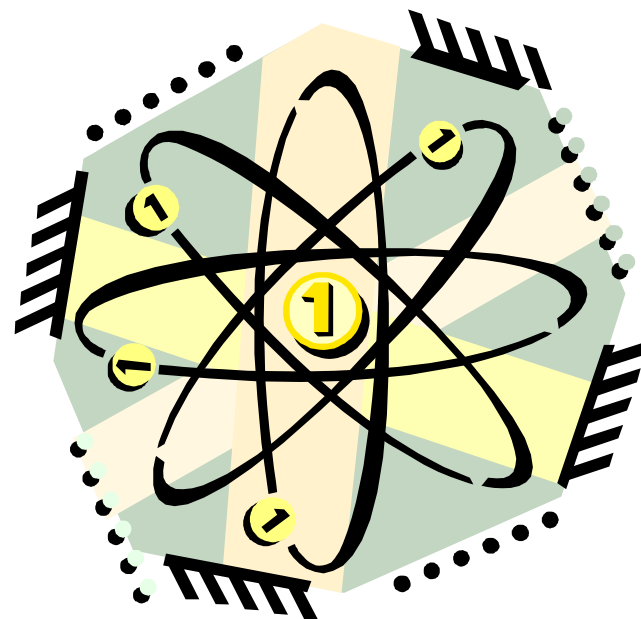
Streszczenie głównych tez || Przypominamy, o czym mówiliśmy

Klasyczna struktura prezentacji

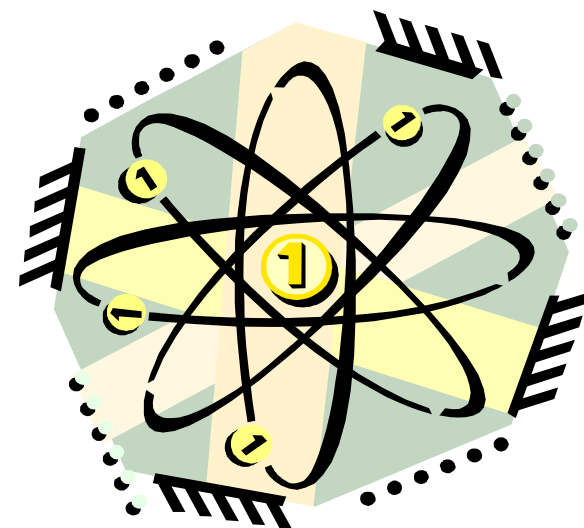
- Powitanie
- Przedstawienie się
- Wstęp
- Część główna prezentacji
- Podsumowanie
- Wnioski
- Pytania

Wstęp

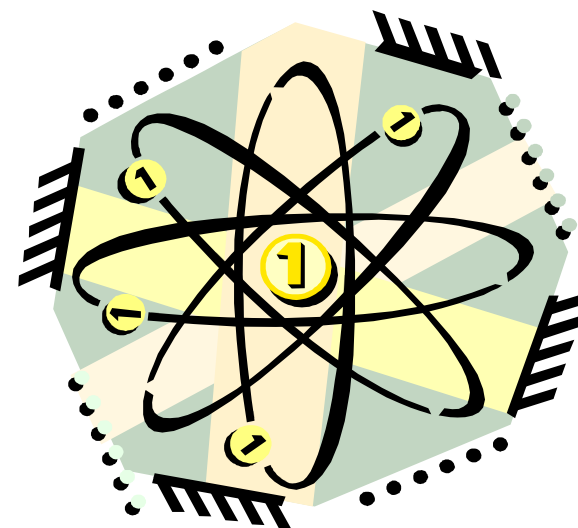
- Skupiamy uwagę słuchaczy na sobie i tematyce prezentacji (zadajemy pytanie, cytujemy kontrowersyjną wypowiedź, opowiadamy anegdotę, nawiązujemy do aktualnych wydarzeń, demonstrujemy interesujący obrazek lub fotografię)
- Podajemy temat i cel prezentacji (przedstawiamy „tezę centralną”)
- Podajemy strukturę prezentacji (główne tezy w formie punktów, które będą omawiane w trakcie prezentacji)
- Staramy się o miłą atmosferę

Kolejne części prezentacji

- **Część główna** (omówienie, uzasadnienie, przejście do kolejnego punktu)
- **Podsumowanie** (powtórzenie głównych tez i przypomnienie tezy centralnej)
- **Wnioski** (podajemy swoje wnioski, jeśli jest taka potrzeba, wzywamy do działania, jeśli jest to prezentacja perswazyjna)
- **Pytania** (zachęcamy słuchaczy do zadawania pytań, wyjaśnienia wątpliwości, zawsze odpowiadamy!)

Podsumowanie prezentacji

Najdłużej w pamięci uczestników pozostanie
zakończenie prezentacji

Dlatego powinno być pozytywne, rzeczowe
i dobrze przedstawione

Posumowanie prezentacji

- Końcowa dyskusja zyska na wartości, jeśli zacznie się od krótkiego powtórzenia najważniejszych zagadnień
- Do dyskusji warto się przygotować - wiele pytań można przewidzieć, poznając uczestników i szczegółowo analizując materiał prezentacji

Podsumowanie prezentacji

- W trakcie dyskusji należy zachować spokój bez względu na intencje osoby zadającej pytanie oraz odpowiadać na każde pytanie osobno.
- Do odpowiedzi na trudne pytania można włączyć widownię i pytającego.
- Dyskusja musi odbywać się pod kontrolą – zawsze głos zabiera tylko jedna osoba.
- Odpowiedzi kierowane są do wszystkich.

Aspekty techniczne

- ✘ Informacja na temat sali w jakiej będzie odbywała się prezentacja
- ✘ Wyposażenie techniczne sali
- ✘ Sposób rozmieszczenia miejsc dla uczestników
- ✘ Dostępność pulpitów (stołów) umożliwiającą robienie notatek
- ✘ Jeżeli prezentacja jest częścią większego programu czy spotkania, informacje o tym, co już zostało powiedziane lub kto będzie występował bezpośrednio przed nami
- ✘ Wybór pomocy do prezentacji zależy od jej formy i celu oraz wielkości sali, w której będzie się odbywała

Przygotowanie materiałów prezentacyjnych

Zasada podstawowa

Czym
prościej
tym
lepiej !

Używamy
rysunków!

Zasada dodatkowa

Pomoce wizualne

Przeciętny człowiek pamięta

- 10% tego co czyta
- 20% tego co słucha
- 35% tego co widzi
- 75% tego czego słucha i co widzi

Po co używać pomocy wizualnych?

- Aby podkreślić istotne informacje
- Aby rozbudzić i utrzymać zainteresowanie
- Aby skupić uwagę słuchaczy
- Aby zilustrować rzeczy trudne do wyobrażenia
- Aby pokazać jak pewne rzeczy, wyglądają, działają i wzajemnie na siebie oddziałują

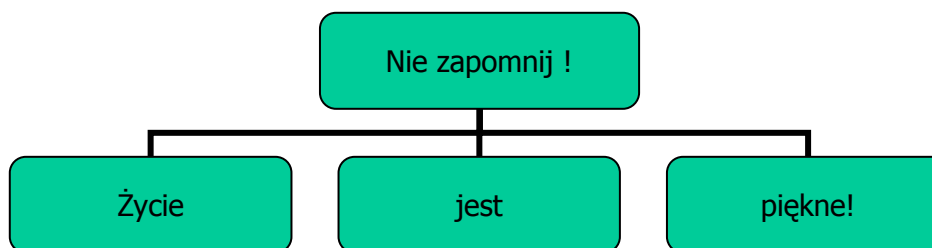
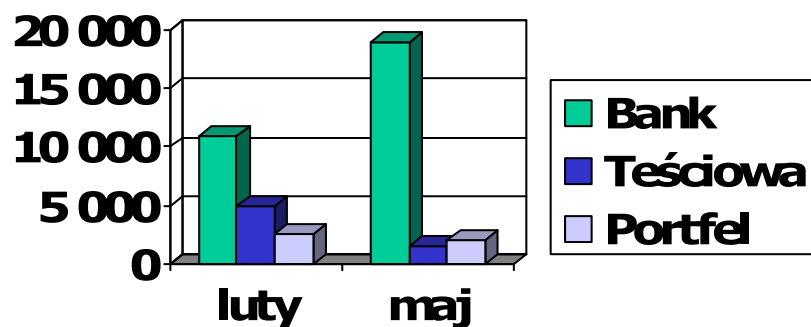

Materiały informacyjne

- Używamy wypunktowania
- Stosujemy *wyróżnienia tekstu*,
podkreślenia, **wytłuszczenia**, ramki
- DUŻE LITERY SĄ BARDZIEJ
REGULARNE I JEDNOLITE
- Tekst napisany małymi literami jest bardziej
czytelny
- **Nie bójmy się koloru**

Jak lepiej ?

Jest wrzesień 2006 roku	Samopoczucie	Koncentracja uwagi
Uczestnicy szkolenia	Doskonałe	Pełne skupienie
Inne osoby	Kiepskie	Trudności z koncentracją

Jak przygotować slajdy?

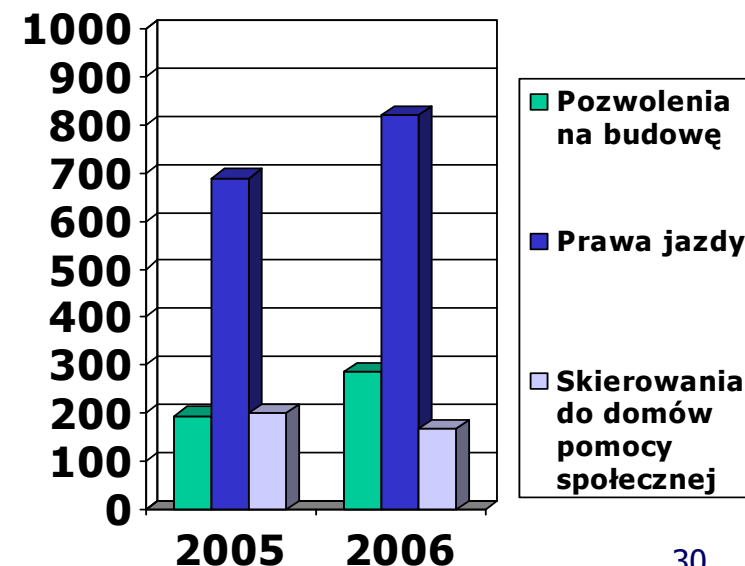
- Używamy haseł kluczowych
- Nie zamieszczamy więcej niż **sześć słów** w wierszu i nie więcej niż **siedem wierszy** na jednym slajdzie
- Nie umieszczamy więcej niż **30 liczb** na jednym slajdzie
- Używamy dużych, **pogrubionych liter**, a zwłaszcza w tytułach i podtytułach
- **Zachowujemy margines 2 cm** po obu stronach tekstu

Jak przygotować slajdy?

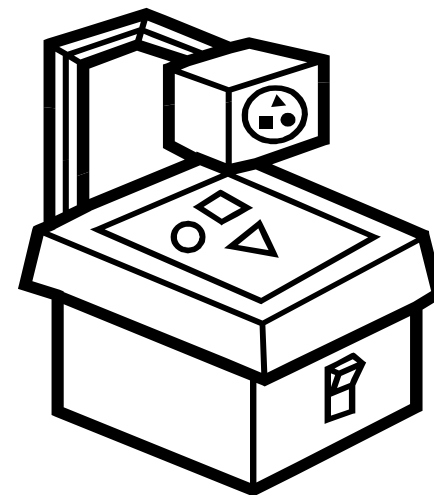
- Wskazane są kolory w tle slajdu (ciemne silniej oddziałują na percepcję)
- Statystyka powinna być przedstawiana w formie graficznej, o ile jest to możliwe (wykresy, schematy)
- Lepszy jest format poziomy slajdu, a większość tekstu powinna zajmować 2/3 slajdu
- Slajdy powinny być ponumerowane (1)

Jak używać rzutnik?

- Przed prezentacją upewniamy się, że urządzenie działa
- Wyświetlamy po kolei części folii, aby kierować uwagę słuchaczy
- Podczas prezentacji staramy się mówić „do słuchaczy”
- Wskazujemy dane na folii, nie na ekranie
- Pozostajemy w centrum sali
- Wyłączamy rzutnik, kiedy go nie używamy

Proces komunikowania się

- ❖ 7 % Słowa (treść)
- ❖ 38 % Intonacja
- ❖ 55 % Mowa ciała

Niewerbalne sposoby komunikowania się

- Postawa
- Gesty
- Mimika
- Ton głosu
- Dystans

Aspekty pozawerbalne (język ciała)

- Osoba dokonująca prezentacji powinna wyglądać schludnie, a żaden z elementów jej ubioru nie powinien rozpraszać uwagi słuchaczy
- Właściwa postawa ciała daje wrażenie pewności siebie i profesjonalizmu
- Ważna jest właściwa gestykulacja i kontakt wzrokowy
- Warto poznać i opanować typowe dla siebie, często nieświadome ruchy ciała

Aspekty pozawerbalne (język ciała)

- Poruszamy się, nie stoimy sztywno w jednym miejscu, kilka kroków jedną lub drugą stroną od czasu do czasu sprawia wrażenie naturalności
- Jeżeli stoimy, to prosto
- Używamy gestów w naturalny, swobodny sposób, bez przesady
- Nawiażujemy i utrzymujemy kontakt wzrokowy z całą publicznością, zmieniamy twarze na które patrzymy, skupiamy się krótko na pojedynczych osobach, staramy się patrzeć na notatki najrzadziej jak potrafimy

W czasie prezentacji...

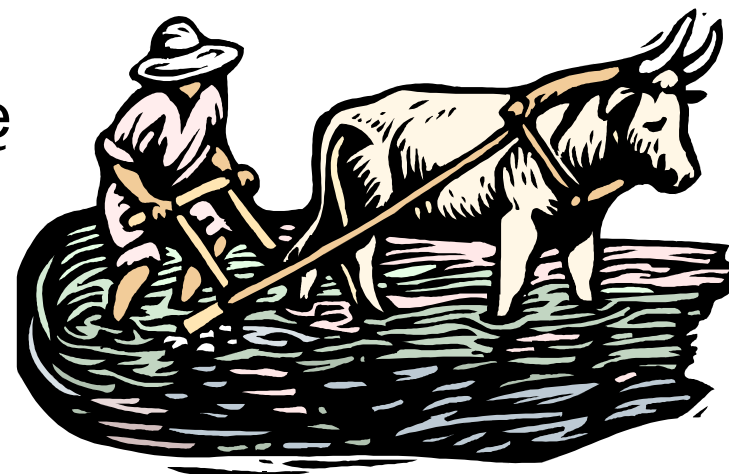
Unikamy:

- ✘ postaw zamkniętych,
- ✘ gwałtownych ruchów połączonych z eskalacją tonu i głośności wypowiedzi,
- ✘ gestów związanych z naruszaniem obszaru granic słuchacza,
- ✘ wskazywania rozmówcy palcem.

Sposoby utrzymania uwagi słuchacza

- Humor (dowcip, anegdota)
- Pytania do uczestników
- Chwila na indywidualną refleksję
- Przykład
- Przerwa
- Modulacja głosu, budowanie nastroju (np. przez muzykę)
- Pomoce audiowizualne

Elementy skutecznego komunikowania się

- Jasność
- Empatia (umiejętność wczuwania się w położenie innej osoby, identyfikowanie się uczuciowe)
- Zwięzłość

Sztuka komunikowania się

Osoba prowadząca prezentację powinna znać sposoby radzenia sobie z uczestnikami przeszkadzającymi czy wrogo nastawionymi
Aby wzmocnić zainteresowanie tematem można urozmaicić wystąpienie dowcipem, pytaniem skierowanym do uczestników, przykładem, chwilą na indywidualną refleksję, zmianą modulacji głosu czy przerwą

Głos, głos, głos...

- Mówimy wyraźnie, „jasnym” głosem, powoli ale bez afektacji
- Nie szepczemy, nie krzyczymy
- Staramy się mówić tak, żeby wszyscy słyszeli i jak największa ilość osób widziała nasze usta
- Pamiętamy o dobrej intonacji, pauzowaniu po frazach i zdaniach
- Modulujemy głos, aby nie był monotony (np. zadajemy pytania retoryczne)

Język, język, język, język ...

- Używamy jak najwięcej krótkich słów i zdań
- Unikamy żargonu, lub jeśli musimy to objaśniamy terminy
- Strona czynna i rzeczowniki „konkretne” są łatwiejsze do zrozumienia niż strona bierna i pojęcia abstrakcyjne

Informowanie słuchaczy o przebiegu prezentacji

- Poprzez używanie „języka sygnałów” – powadзимy słuchaczy konsekwentnie przez całą prezentację tak, aby zawsze wiedzieli, którą jej fazę omawiamy
- Do sygnalizacji werbalnej zaliczamy; rozpoczęcie, określenie celu, podawanie kolejności, streszczanie, podawanie wniosków, sprawdzanie percepcji, zmianę tematu, odnoszenie się do pomocy wizualnych, podawanie głównych tez, zapraszanie do zadawania pytań i odpowiadanie na nie, dygresje.

Profesjonalista!

Sprawiam
wrażenie osoby
energicznej,
profesjonalnej
**i pełnej
optymizmu !**

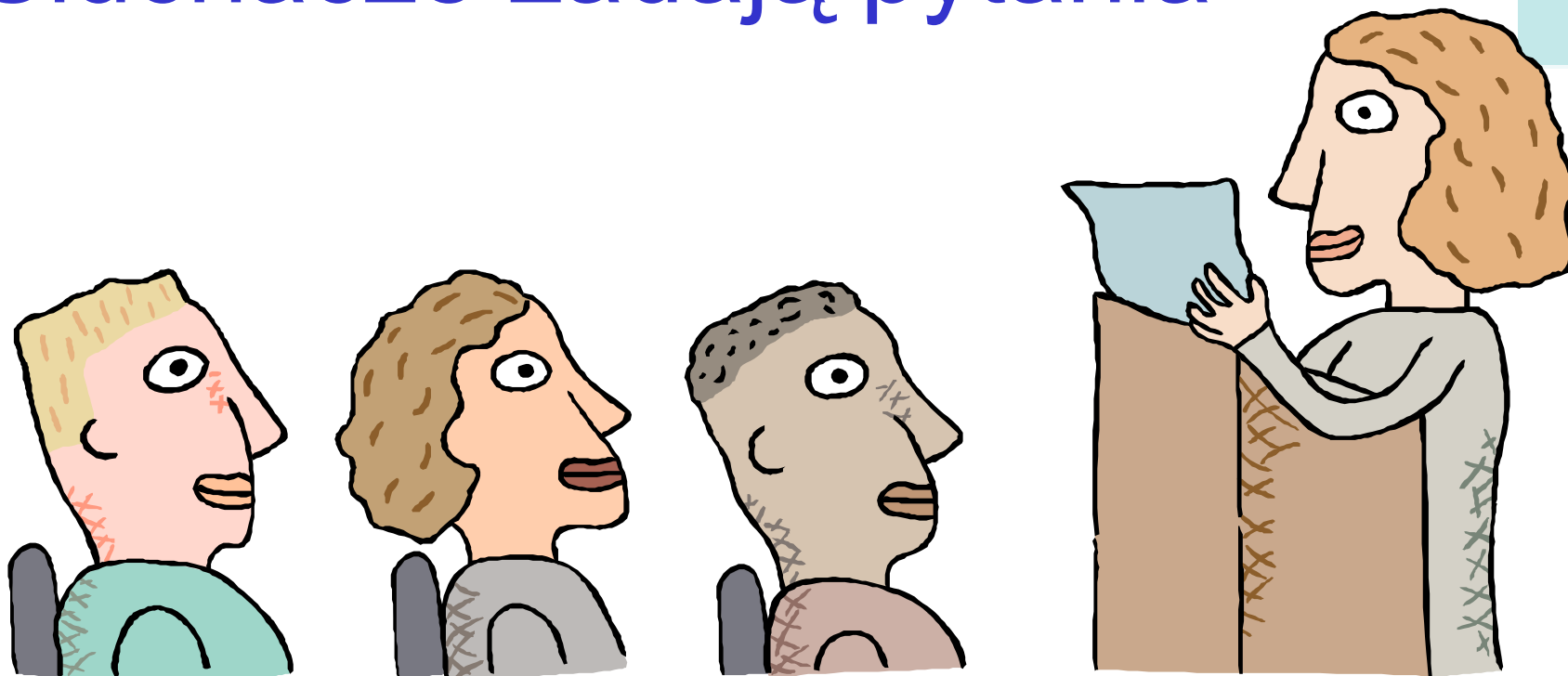

Winston Churchill

„Jeżeli masz wiedzę,
niech inni zapalają od niej
swoje świece”

Słuchacze zadają pytania

Staramy się zachęcić publiczność do
zadawania pytań

Słuchacze zadają pytania

- **Grupa niewielka** - pytania mogą być zadawane w trakcie prezentacji
- **Grupa liczna**, lub niechętnie usposobiona, prosimy o poczekanie z pytaniami do końca prezentacji
- Kontrolujemy swoje uczucia i nastroje, nawet w obliczu krytycznych, nieuzasadnionych lub wrogich uwag ze strony publiczności
- Za wszelką cenę unikamy agresji i sarkazmu
- Na wrogie i nieprzyjemne pytania **odpowiadamy dyplomatycznie i dowcipnie** (ale nie sarkastycznie)
- **Zachęcamy publiczność do udziału w prezentacji**

Wytrawny profesjonalista

- Materiałów do rozdawania nie rozprowadza przed prezentacją (chyba, że jest to niezbędne), ale informuje słuchaczy, że je otrzymają (aby uważnie słuchali tego co mówi, a nie tracili czasu na robienie notatek)
- Dowiaduje się ile dokładnie ma czasu na prezentację i ćwiczy jej wygłoszenie z zegarkiem w ręku

Prawo Murphiego

Jeżeli coś
może się nie
udać – na
pewno się
nie uda !

Wniosek O Connora

„Murphy był optymistą”

Jedyny sposób na pokonanie prawa
Murphiego to zasada 3 x P

- ✓ Przygotowanie
- ✓ Przygotowanie
- ✓ Przygotowanie

Przypomnienie - ABC prezentacji

- Dane statystyczne przedstawiamy w formie wykresów i tabel
- Szczegóły umieszczamy w materiałach
- Używamy krótkich wyrazów i zdań
- Unikamy żargonu, wyrazów obcojęzycznych
- Stosujemy przykłady i porównania
- Dzielimy wypowiedzi na jednostki logiczne (akapity)
- Mówimy wyraźnie, wypowiadając głośno całe zdania (intonacja)
- Patrzymy na słuchaczy (wszystkich!)
- Kontakt z publicznością, ocena nastroju

Koniec

Dziękuję za uwagę

Wiedza - skromność i pokora

- „Duża wiedza czyni skromnym, mała – zarozumiałym” (Erskine Caldwell)
- „Wiedza daje pokorę wielkiemu, dziwi przeciętnego, nadyma małego” (Lew Tołstoj)

